



PODZIMNÍ ŠKOLA NSZM 2008 Souhrnná zpráva z akce

Celostátní seminář NSZM ČR k tématům: partnerství a zapojování veřejnosti, energetika, kvalita řízení

Dne 5. listopadu 2008 proběhl ve Zdravém městě Hodonín celostátní diskusní seminář, který se věnoval zejména tématu **spolupráce uvnitř úřadu či spolupráce s partnery**, dalším tématem byla **kvalita řízení města i úřadu**. V návaznosti na Společné téma roku 2008, kterým je „udržitelná energetika“, se diskusní workshop zabýval také problematikou **komunální energetiky**. Seminář uspořádala Národní síť Zdravých měst (NSZM) v rámci třídenní **Podzimní školy NSZM 2008**, která je součástí akreditovaného vzdělávacího programu pro koordinátory Projektu Zdravé město (PZM) a místní Agendy 21 (MA21). Akce se zúčastnilo **více než 60** zástupců měst, obcí a regionů z celé ČR.



Úvodní seminář Podzimní školy NSZM nabídl účastníkům z řad politiků a koordinátorů PZM a MA21 i dalším přítomným hostům osvědčené postupy ze Zdravých měst, obcí a regionů v oblasti spolupráce s partnery z různých oblastí na úřadě i mimo něj. Na setkání byly také představeny výsledky dotazníkového šetření k tématu komunální energetiky nebo novinky a zkušenosti s používáním informačního nástroje DataPlán NSZM pro řízení úřadu.

Účastníky semináře přivítala politička PZM a MA21 z hostitelského Zdravého města **Hodonín ZUZANA DOMESOVÁ**, a poděkovala představitelům Lázní Hodonín i Evropského polytechnického institutu za spolupřátání a poskytnutí prostor pro konání Podzimní školy NSZM. Všechny přítomné přivítal také ředitel NSZM **PETR ŠVEC**, informoval o programu Podzimní školy a zdůraznil význam tohoto setkání, které klade důraz na sdílení zkušeností a ukázkových postupů mezi Zdravými městy, obcemi a regiony. Na konci své prezentace v krátkosti shrnul dění v asociaci NSZM, která letos slaví již 15 let svého působení v ČR.

První blok semináře byl zaměřen na dobrou praxi Zdravých měst, obcí a **regionů v oblasti spolupráce v rámci úřadů i s externími partnery**.

Politička PZM a MA21 **ZUZANA DOMESOVÁ** ze Zdravého města **Hodonín** popsala účastníkům semináře **spolupráci napříč odbory úřadu**. Zdůraznila roli tajemníka a význam zakotvení spolupráce vedoucích odborů na PZM a MA21 do organizačního řádu úřadu. Neméně důležitá je výše úvazku a pozice koordinátora PZM a MA21 – v Hodoníně byla nedávno M. Pilková převedena pod odbor rozvoje města a ke svému plnému úvazku na pozici koordinátorky má k dispozici i asistentku. Tento přesun a personální posílení se dle slov místostarostky Domesové velice osvědčily.



Spolupráci v rámci manažerského týmu ve Zdravém městě **Ústí nad Labem** představila koordinátorka PZM a MA21 **ALENA ROMANOVÁ**. Manažerský tým vznikl speciálně pro podmínky velkého města, kde nelze realizovat MA21 pouze z úrovně magistrátu, ale je třeba navíc k neziskovým organizacím či zástupcům podnikatelského sektoru v rámci aktivit MA21 zapojit i městské části.



Zastupitel Zdravého města **Litoměřice PETR HERMANN** prezentoval inspiraci pro **zapojení dětí a mládeže do aktivit Zdravého města**. S nadstandardně dobrou spoluprací s dětským nebo studentským parlamentem se v Litoměřicích váže i aktivní zapojování dětí a mladých lidí do konkrétních kampaní a dalších osvětových akcí. Důležité je však dbát na srozumitelnost sdělení pro tuto cílovou skupinu. V Litoměřicích už například odzkoušeli konkrétní prezentaci, která má za cíl seznámit děti s Projektem Zdravé město a cílem místní Agendy 21.

Spolupráci Zdravého města se Zdravou firmou WHO Škoda auto a.s. představil náměstek primátora Zdravého města **Mladá Boleslav JAN SMUTNÝ**, který zároveň informoval přítomné o „znovunastartování“ Projektu Zdravé město a komunitního plánování. Zdravé město a Zdravá firma spolupracují např. ve formě sponzorství investičních projektů dětských hřišť, připravuje se také společný projekt „Bezpečná cesta do školy“. V příštím roce bude probíhat vzájemná spolupráce i při koordinaci osvětových kampaní.

Ukázky spolupráce podnikatelů se Zdravým městem Vsetín prezentoval **FILIP HOLZMÜLLER** z Agentury pro ekonomický rozvoj Vsetínska, založené v roce 2005 za účelem podpory podnikání, ale i zaměstnanosti v regionu. Od loňska je ve Vsetíně v provozu Podnikatelský inkubátor a Centrum pro transfer technologií. V současnosti má Agentura pro ekonomický rozvoj Vsetínska podepsané smlouvy se sedmi univerzitami, podílí se na přeshraničním projektu T-ZIP či na budování sítě podnikatelských inkubátorů, a přímo tak naplňuje cíle městských či krajských strategií v uvedené oblasti



Aktivity Zdravého kraje Vysočina zaměřené na spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi (NNO) představil účastníkům diskusního semináře **PETR HOLÝ**. Ve Zdravém kraji Vysočina pracuje Koordinační uskupení NNO (KOUS), které má své zástupce i v některých komisích Rady kraje, ale také např. v Radě vlády pro NNO. KOUS připomínkuje a zaujímá stanoviska ke strategickým dokumentům, jako je Program rozvoje kraje Vysočina nebo Fond Vysočiny, který je financován plně z hospodaření kraje a jehož grantové programy představují hlavní zdroj pro financování aktivit NNO.

V další části diskusního semináře informoval ředitel NSZM **PETR ŠVEC** o zkušenostech z veřejných plánovacích setkání s názvem „**Fórum Zdravého města**“, na kterých občané definují tzv. „10P“, tedy „**Desatero problémů města, obce či regionu**“. Konkrétní průběh akce byl předveden na ukázkovém videu z Litoměřic, účastníci dále diskutovali nad svými zkušenostmi s tímto typem akcí. Podrobný metodický návod pro uspořádání tohoto typu akce či rady k navýšení účastníků veřejných setkání byly probírány v dalších dnech Podzimní školy.

Odpolední program semináře byl zahájen prezentací **VOJTĚCHA KUČERY** z Kanceláře NSZM, který informoval přítomné o aktivitách NSZM a jejích členů v rámci **Společného tématu „udržitelná energetika“**, vyhlášeného Radou vlády pro udržitelný rozvoj pro rok 2008. NSZM se během podzimu podílela na vydání informačního letáku a připravila publikaci k dobré praxi v oblasti udržitelné energetiky. Zdravá města, obce a regiony se mohou zapojit do **kampaní**, dlouhodobých mezinárodních **projektů** (např. *Model* – energetický management na komunální úrovni; *Display* – energetické štítkování budov; *Sunflower* – sdílení dobré praxe, zejm. v oblasti vědy a výzkumu v energetické oblasti) nebo realizovat **vlastní grantové programy** k podpoře energeticky udržitelných projektů. V rámci Společného tématu je zástupcům Zdravých měst, obcí a regionů rovněž nabízena zvýhodněná účast na **exkurzích** do zahraničí. Ke Společnému tématu, které bude pokračovat i v roce 2009, se zatím oficiálně přihlásilo 12 členů NSZM.



JAROSLAV KLUSÁK ze společnosti Porsenna o.p.s. prezentoval přítomným výsledky **dotazníkového šetření**, které mělo za cíl zjistit, jak města nahlíží na **úspory energie a využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE)**. V oblasti strategického plánování průzkum ukázal, že města většinou nemají zpracovány akční plány a stanoveny konkrétní energetické indikátory. O úsporách energie a OZE není ve městech velká informovanost, často chybí vyškolení pracovníci i použitelná data o potenciálu energetických úspor a OZE. Obvykle také chybí kvalifikovaný pracovník, který by měl na starosti finanční zdroje pro energetické projekty. Průzkum tedy prokázal potřebnost **energetického manažera** a také

energetického managementu jako souboru opatření, jejichž cílem je efektivní řízení a snižování spotřeby energie. V rámci projektu MODEL probíhá 1. kolo školení energetických manažerů ve Zdravých městech Kopřivnice a Hlinsko a ve Zdravé městské části Praha – Libuš a Písnice. Na závěr prezentace byla představena přehledná interaktivní publikace na stránkách www.energymodel.eu. Antonín Tým z Kanceláře NSZM upozornil na novou výzvu Interreg IV.C, s kofinancováním pouze 15 %, která je

zaměřena nejen na přeshraniční, ale i tematickou spolupráci. S konkrétními příklady z anglického Bristolu a švédského Växjö se budou moci seznámit účastníci **výroční 15. Konference NSZM**.

Další blok semináře se zaměřil zejména na **využití informačního nástroje DataPlán NSZM pro řízení úřadu**. Ředitel NSZM **PETR ŠVEC** připomněl výhody tohoto nástroje, spočívající v propojování jinak obtížně propojitelných strategických dokumentů, představil funkci terminálu pro starosty jako „řídicí palubní desky“ a nastínil chystané široké využití DataPlánu NSZM v rámci **Pyramidy kvality**. **JITKA BOUŠKOVÁ** a **VOJTĚCH KUČERA** z Kanceláře NSZM v krátkosti představili nové stránky www.zdravamesta.cz a současnou podobu „Profilu člena“ na těchto stránkách. Miniportál města poskytuje základní informace a odkazuje na související stránky v DataPlánu NSZM, který dále umožňuje provazbu strategických dokumentů. V DataPlánu NSZM jsou nově importované všechny Regionální operační programy (ROPy), byla představena také nová funkce „Porovnání cílů a projektů dle témat“.

Konkrétní zkušenosti se zaváděním DataPlánu NSZM do procesu řízení úřadu představila starostka Zdravého města **Kopřivnice DAGMAR RYSOVÁ**. Na stránce <http://www.dataplan.info/koprivnice> je např. možné sledovat vazby rozpočtu Akční plán a chystá se propojení s dalšími dokumenty. Výhodou DataPlánu je také možnost sledování odpovědnosti až do úrovně jednotlivých pracovníků. V Kopřivnici byl DataPlán přístupnou formou **představen občanům během Fóra Zdravého města**.

Závěr diskusního semináře patřil akcím NSZM, které se chystají v nejbližší době. **RADKA VESELÁ** z Kanceláře NSZM upozornila zejména na **2. výzvu Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí**, probíhající do 15. 1. 2009. Informace o podmínkách pro grantové žádosti je k dispozici na stránkách www.mzp.cz/revolving. Dále byly zmíněny akce NSZM do konce roku, zejména již dříve zmiňovaná **Mezinárodní jubilejní konference NSZM k 15 letům působení asociace v ČR** (4. 12. v Praze, více na: www.nszm.cz/konference). Harmonogram akcí pro rok 2009 lze nalézt na titulní stránce www.zdravamesta.cz.



Více informací ke zmíněným oblastem z prvního dne Podzimní školy NSZM naleznete v jednotlivých prezentacích na <http://www.zdravamesta.cz/ps>.

Během druhého dne Podzimní školy NSZM trénovali „začátečníci“ **manažerské dovednosti** a byli seznámeni s **metodami sociologických průzkumů**. „Pokročilí“ se věnovali praktickým tématům z oblasti práce koordinátora PZM a MA21, jako je time management, **indikátory** plnění stanovených úkolů včetně indikátorů ECI nebo **marketing** a značka „Zdravé město“. Proběhla také diskuze o 2. výzvě Revolvingového fondu MŽP a upřesňující výklad k **novým funkcím Dataplánu NSZM**. „Začátečníci“ byli následně informováni o tématech, která byla diskutována v bloku „pokročilých“. Třetí den Podzimní školy NSZM byl věnován **praktickému nácviku práce s DataPlánem NSZM** a seznámení s novými funkcemi tohoto **informačního nástroje pro strategické řízení**.



Setkání politiků a koordinátorů Zdravých měst, obcí a regionů k různým formám spolupráce v rámci úřadu i mimo něj a k tématům udržitelné energetiky a strategického řízení přineslo mnoho podnětů pro rozvoj Projektu Zdravé město. Všichni zúčastnění se také dozvěděli důležité informace o možnostech financování konkrétních aktivit podporujících udržitelný rozvoj na místní úrovni.

Za poskytnuté zázemí a organizační podporu Podzimní školy děkuje NSZM ČR političce Zdravého města a místostarostce Mgr. Zuzaně Domesové a koordinátorce Zdravého města Hodonín Martině Pilkové.



Jarní škola NSZM 2009, další blok z cyklu akreditovaného vzdělávání pro koordinátory PZM a MA21, proběhne v termínu **1.–3. 4. 2009 v Jihlavě**.

Fotodokumentace, přednesené prezentace a další materiály z uskutečněného semináře jsou k dispozici na webových stránkách www.nszm.cz/ps.

Akce se uskutečnila v rámci projektu "Environmentální vzdělávání úřadu jako příležitost pro kvalitní rozvoj obce", financovaného ze zdrojů Státního fondu životního prostředí ČR.